

Postadres
Postbus 14052
3508 SC Utrecht

tel 030-251 69 84
fax 030-254 37 85
cvdg@bureauf.t.nl

Bezoekadres
Euclideslaan 201
3584 BS Utrecht

Jaarverslag
Commissie van deskundigen
gerechtsdeurwaarders
2018

Utrecht, 30 april 2019

Jaarverslag 2018 Commissie van deskundigen gerechtsdeurwaarders

Inhoudsopgave

1. Kerncijfers	1
2. Wettelijk kader	1
3. Samenstelling en handelwijze van de Commissie	2
4. Verslag van werkzaamheden	4
4.1 Procedure en voorschriften indienen ondernemingsplan.....	4
4.2 Werkwijze uitbrengen adviezen.....	4
4.3 Kengetallen ondernemingsplannen 2018	5
4.4. Toelichting op de kengetallen 2018	6
5. Terugblik en vooruitzichten	9

1. Kerncijfers

De Commissie van deskundigen gerechtsdeurwaarders (hierna: de Commissie) presenteert hierbij het jaarverslag over 2018.

Het aantal in 2018 ingediende ondernemingsplannen ligt op een hoger niveau dan in 2017. In totaal zijn in 2018 26 plannen ingediend (2017: 12). In het verslagjaar zijn 28 plannen afgedaan. Op 31 december 2018 waren 7 plannen nog in behandeling. In de meeste gevallen bleek aanvullende informatie nodig alvorens tot een definitief advies te kunnen komen. In 2018 zijn geen negatieve adviezen uitgebracht.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar paragraaf 4.3, waarin onder meer een overzicht is opgenomen met betrekking tot de aantallen ondernemingsplannen.

De door de Commissie gehanteerde normen zijn in 2018 niet gewijzigd.

2. Wettelijk kader

De Commissie adviseert op grond van artikel 6 lid 2 van de Gerechtsdeurwaarderswet (hierna: Gdw) en het Besluit ondernemingsplan gerechtsdeurwaarder (hierna: Besluit) op basis van het ingediende ondernemingsplan of wordt voldaan aan de eisen van artikel 6 lid 1 Gdw (voldoende financiële middelen en ten minste kostendekkend na drie jaar). Dit advies dient door een (kandidaat-)gerechtsdeurwaarder te worden overgelegd bij een verzoek aan de Minister van Justitie en Veiligheid (hierna: de MvJ&V) tot benoeming als gerechtsdeurwaarder ex artikel 7 Gdw. Tevens brengt de Commissie op grond van artikel 10 Gdw advies uit over plannen welke worden ingediend door gerechtsdeurwaarders die op grond van lid 1 van dit artikel hun plaats van vestiging willen wijzigen.

Het uitgebrachte advies vormt geen besluit dat onderdeel uitmaakt van de besluitvorming over het benoemingsverzoek waarop de bepalingen over besluiten in de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) van toepassing zijn. Tegen het advies van de Commissie is geen bezwaar mogelijk. Het besluit van de MvJ&V tot benoeming als gerechtsdeurwaarder is mede gebaseerd op het door de Commissie uitgebrachte advies. Op dit besluit zijn de bepalingen van de Awb wel van toepassing.

Daarnaast heeft de wetgever in artikel 4 lid 1 Besluit bepaald, dat de Commissie moet toetsen of de indiener van het plan uiterlijk binnen drie maanden voldoet aan de eisen als genoemd in artikel 5 eerste lid onderdelen b en c Gdw. Deze eisen hebben betrekking op de gevolgde beroepsopleiding en de stage/praktijkervaring. De toelichting op het Besluit vermeldt dat het niet voldoen aan deze eisen - in het belang van een doelmatige werkwijze van de Commissie - op voorhand leidt tot een negatief advies ex artikel 9 Besluit. Door deze toetsing wordt voorkomen dat de Commissie over evident kansloze plannen moet adviseren op grond van artikel 6 lid 1 Gdw.

Als wettelijk kader voor het onderzoeken van een ingediend ondernemingsplan en het uitbrengen van een advies door de Commissie geldt artikel 6 lid 1 sub a en b Gdw en het Besluit. Bij het onderzoeken van ondernemingsplannen en het uitbrengen van een advies hierover aan de indiener laat de Commissie zich leiden door het uitgangspunt van de Gdw, namelijk meer marktwerking tussen gerechtsdeurwaarderskantoren. De Commissie stelt zich bij deze onderzoeken positief-kritisch op.

Samengevat zijn de volgende punten voor in te dienen ondernemingsplannen van belang:

- artikel 6 lid 1 Gdw waarin wordt vermeld dat uit het ondernemingsplan dient te blijken dat de indiener over voldoende financiële middelen beschikt om een kantoor te houden dat in overeenstemming is met de eisen van het ambt en op redelijke gronden mag worden verwacht, dat na drie jaar de praktijk kostendekkend kan worden uitgeoefend;
- artikel 3 Besluit waarin is aangegeven dat het ondernemingsplan in ieder geval een uitwerking bevat van de volgende onderdelen: marktverkenning, kantoororganisatie, resultatenprognose alsmede investeringen en financieringsplan.

Ten aanzien van de toets kostendekkendheid genoemd in artikel 6 lid 1 Gdw gaat de Commissie uit van de norm dat de praktijk in ieder geval in het vierde jaar na benoeming kostendekkend zal zijn. Uitgangspunt daarbij is dat een gerechtsdeurwaarder in loondienst direct na benoeming ten minste € 65.000 incl. emolumenten moet verdienen. Voor een gerechtsdeurwaarder-ondernemer is dit norminkomen gesteld op minimaal € 75.000.

Ter vervulling van haar taak kan de Commissie op grond van artikel 6 lid 2 Gdw inlichtingen inwinnen bij:

- de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (hierna: KBvG), die op grond van de toelichting op artikel 8 Besluit verplicht is tot het jaarlijks verstrekken van een opgave van het aantal exploitanten dat door gerechtsdeurwaarders is uitgebracht;
- het Bureau Financieel Toezicht (hierna: BFT), waar het secretariaat van de Commissie wordt gevoerd, waardoor de Commissie kan beschikken over actuele informatie over de gerechtsdeurwaarderskantoren. De Commissie kan voor de beoordeling van plannen onder meer beschikken over historische informatie uit de BFT-database. Met name informatie over het marktpotentieel in de vestigingsplaats/regio kan bij de beoordeling van een ondernemingsplan van belang zijn.

Naast het inwinnen van inlichtingen wordt zo nodig overleg gevoerd met de KBvG, het BFT en met het MvJ&V.

De Commissie adviseert binnen drie maanden na de datum van ontvangst van het ondernemingsplan (zie ook artikel 8 lid 1 Besluit). Indien naar de mening van de Commissie de door de indiener van het ondernemingsplan verstrekte gegevens onvoldoende zijn voor de beoordeling van het ondernemingsplan stelt de Commissie de indiener in de gelegenheid om het ondernemingsplan binnen een door de Commissie gestelde termijn aan te vullen (artikel 6 Besluit).

Aan het indienen en behandelen van een ondernemingsplan zijn kosten verbonden. De kosten van advisering door de Commissie zijn op grond van de Regeling kosten ondernemingsplan gerechtsdeurwaarder gesteld op € 2.600 per plan.

3. Samenstelling en handelwijze van de Commissie

Volgens artikel 5, lid 6 Besluit bestaat de Commissie uit een voorzitter en twee leden evenals twee plaatsvervangende leden. De voorzitter, één lid en één plaatsvervangend lid bezitten bedrijfseconomische deskundigheid. Eén lid en één plaatsvervangend lid zijn gerechtsdeurwaarder. In de praktijk wordt geen onderscheid gemaakt tussen het lid en het plaatsvervangend lid-gerechtsdeurwaarder. De voorzitter en de leden worden voor een termijn van vier jaar benoemd en kunnen éénmaal worden herbenoemd.

In 2017 hebben er diverse wijzigingen plaatsgevonden in de samenstelling van de Commissie. Hiervoor wordt verwezen naar de onderstaande opstelling. De huidige voorzitter en plaatsvervangend voorzitter zijn per 1 september 2017 benoemd voor een periode van 4 jaar.

In de huidige samenstelling bestaat de Commissie uit een voorzitter (tevens bedrijfseconomisch lid), één overig bedrijfseconomisch lid, tevens plaatsvervangend voorzitter en twee gerechtsdeurwaardersleden.

Bij de beoordeling van een ondernemingsplan brengen de twee bedrijfseconomisch deskundige leden en de twee gerechtsdeurwaardersleden allen een stem uit. Besluitvorming omtrent een uit te brengen advies geschiedt bij meerderheid van stemmen. Indien sprake is van staking van de stemmen, heeft de voorzitter de doorslaggevende zeggenschap.

In de praktijk wordt tijdens de commissievergaderingen slechts in een hoogst incidenteel geval gestemd; vrijwel alle beslissingen op het ingediende ondernemingsplan worden unaniem genomen.

De beide gerechtsdeurwaardersleden beslissen in principe over elk ondernemingsplan dat bij de Commissie voorligt. In de volgende gevallen trekt een lid-gerechtsdeurwaarder zich terug uit de beoordelingsprocedure van een ondernemingsplan:

- indien het de eigen vestigingsplaats betreft (opvolging en/of wijziging van de eigen vestigingsplaats), of;
- indien de indiener van een ondernemingsplan zich wil vestigen binnen het kantoor of de organisatie van het betreffende lid-gerechtsdeurwaarder.
- indien het lid van mening is dat er een belangenverstrengeling of schijn van belangenverstrengeling is of zou kunnen zijn (dit laatste kan dus gelden voor alle leden van de Commissie)

De samenstelling van de Commissie was in 2018 als volgt:

Prof. dr. H.P.A.J. Langendijk	- voorzitter
Prof. dr. H.F.D. Hassink RA	- plaatsvervangend voorzitter en lid
J.H. Nootenboom	- lid-gerechtsdeurwaarder
H. Oosting	- plaatsvervangend lid-gerechtsdeurwaarder tot 22 maart 2018
C.J.O. Waters	- plaatsvervangend lid-gerechtsdeurwaarder vanaf 30 april 2018

De Commissie heeft in 2018 8 keer vergaderd.

SECRETARIAAT

De ondernemingsplannen worden behandeld door een onafhankelijk van het BFT opererende secretaris en incidenteel gedurende 2018 door enkele beoordelaars binnen het BFT. Tot en met 30 september 2018 is als waarnemend secretaris van de Commissie opgetreden de heer D. van der Veer RA. Vanaf 1 oktober 2018 is mevrouw M. Heeger secretaris van de Commissie.

De secretariaatsfunctie binnen deze Commissie wordt gecombineerd met de secretariaatsfunctie ten behoeve van de Commissie van deskundigen notariaat.

De Commissie bedankt de medewerkers van het BFT en de onafhankelijke secretarissen voor de verleende ondersteuning in 2018.

4. Verslag van werkzaamheden

4.1 Procedure en voorschriften indienen ondernemingsplan

Ten einde uitvoering te geven aan het wettelijk kader heeft de Commissie een procedure en voorschriften opgesteld.

De voormelde procedure en voorschriften is te downloaden vanaf de website van het BFT (<http://www.bureauft.nl/gerechtsdeurwaarders/startende-gerechtsdeurwaarders>) en vanaf de website van de KBvG.

Teneinde de ingediende plannen op een uniforme wijze effectief en efficiënt te kunnen onderzoeken en hierover advies aan de indiener te kunnen uitbrengen, beschikt de Commissie over een interne handleiding. Hierin is een toetsingskader opgenomen. Dit is een beschrijving van de werkwijze en werkzaamheden van de Commissie en van haar secretariaat (zie artikel 5 lid 5 Besluit).

Dit interne toetsingskader wordt permanent getoetst door de leden van de Commissie.

In mei 2018 zijn de procedure en voorschriften aangepast. Bij deze aanpassing is o.a. het aantal in te leveren plannen teruggebracht tot 1 exemplaar. Vanaf 2018 vindt de verdere correspondentie vanuit de Commissie met de indieners nagenoeg geheel digitaal plaats om de doorlooptijd van de behandeling te verkorten.

4.2 Werkwijze uitbrengen adviezen

De vraag of het ingediende plan volledig is vormt standaard een onderdeel van het beoordelingsproces. Een aanzienlijk deel van de afgedane plannen in 2018 (ca. 86%) is nog altijd in eerste instantie onvolledig ondanks de voor de indieners beschikbare “procedure en voorschriften indienen ondernemingsplan” (zie 4.1). In 2017 bedroeg dit percentage ca. 33%. De Commissie moet zich dus de nodige inspanningen getroosten om plannen volledig ingediend te krijgen alvorens tot behandeling kan worden overgegaan.

Ook bij de inhoudelijke beoordeling van de plannen worden in een substantieel aantal gevallen nadere vragen gesteld om uiteindelijk een advies te kunnen afgeven. In 2018 was dit in ca. 56% van de afgedane plannen het geval (2017: 83%).

Naast de reguliere afhandeling kan sprake zijn van bijzondere situaties. In sommige gevallen hebben de indieners en/of de Commissie behoefte aan een mondelinge toelichting op het plan. Sinds medio 2013 maakt de hoor- en wederhoorprocedure onderdeel uit van het beoordelingsproces. Deze procedure vindt plaats indien de Commissie voornemens is een negatief advies te verstrekken (zie 4.4). Concreet houdt dit in dat de indiener in de gelegenheid wordt gesteld om (onduidelijkheden in) het plan mondeling toe te lichten aan de secretaris van de Commissie.

Incidenteel is de voorzitter dan wel een lid-gerechtsdeurwaarder bij deze gesprekken aanwezig.

De Commissie beoogt met de gehanteerde systematiek zoveel mogelijk te bewerkstelligen dat de kwaliteit en inhoud van het uiteindelijke plan zodanig is dat er een positief advies kan worden gegeven. Het vormt tevens voor de indiener een bewustwordingsproces om de toekomstige taak als gerechtsdeurwaarder goed uit te kunnen voeren.

In incidentele gevallen stelt de Commissie de indiener van een ondernemingsplan in de gelegenheid alsnog nadere aanvullingen, leidend tot wijzigingen, op het plan in te dienen waardoor de gestelde termijn van afdoening – met instemming van de indiener – kort wordt overschreden

Vanaf 2018 wordt alleen bij uitbreiding van het aantal vestigingsplaatsen en wijziging van de vestigingsplaats het (positieve) advies van een uitgebreide toelichting voorzien. Bij solitaire opvolgingen, dan wel een opvolging binnen een maatschap worden korte adviesbrieven verstrekt. Dit geldt eveneens voor wijziging van vestigingsplaats als gevolg van reorganisatie (sluiten van vestigingen) voor zover door de Commissie geen grotere financiële risico's worden geconstateerd. Indien sprake is van hoger dan normale risico's wordt dit wel afzonderlijk aangegeven, ook in korte adviesbrieven.

Als de uitkomst van het onderzoek, na het horen van de indiener, leidt tot het uitbrengen van een negatief advies verstrekt de Commissie eveneens een uitgebreid advies aan de indiener van het ondernemingsplan.

Zo nodig maakt de Commissie in het advies melding van feiten, die naar het oordeel van de Commissie strijdig kunnen zijn met de bestaande regelgeving en/of van belang kunnen zijn voor het verdere benoemingstraject tot gerechtsdeurwaarder.

Desgewenst kan het MvJ&V achteraf aan de Commissie verzoeken alsnog een nadere motivering op het afgegeven advies te verstrekken.

Bij de beoordeling wordt vanaf 2018 uitsluitend gebruik gemaakt van de webmail (Cvdg@bureaufn.nl). Hiermee kan op een directe en snelle manier worden gecommuniceerd met indieners.

Tenslotte biedt de Commissie potentiële indieners de mogelijkheid vooraf af te stemmen welke informatie benodigd is in een ondernemingsplan om te bewerkstelligen dat er een zo compleet mogelijk en kwalitatief goed ondernemingsplan wordt ingediend.

4.3 Kengetallen ondernemingsplannen 2018

De Commissie heeft 8 maal vergaderd waarbij 28 ondernemingsplannen zijn afgedaan; tevens wordt ook regelmatig per e-mail of telefonisch overleg gepleegd. In 2018 heeft de Commissie een aantal keren uitstel verleend voor het aanvullen van ondernemingsplannen.

In het verslagjaar zijn 26 plannen ingediend. Dit is hoger dan het aantal ingediende plannen in 2017 (12).

Op 31 december 2018 bedraagt de werkvoorraad 7 plannen.

Van de ingediende plannen en uitgebrachte adviezen in het jaar 2018 kan het volgende overzicht worden gegeven:

	Totaal	Categorie*)					
		A	B	C	D	E	F
Beginvoorraad 1 januari 2018	9	2	0	2	3	0	2
Ingediende plannen 2018	26	0	2	0	3	0	21
	35	2	2	2	6	0	23
Af: ingetrokken plannen	2	1	0	1	0	0	0
Af: negatieve adviezen	0	0	0	0	0	0	0
Af: positieve adviezen	26	1	2	1	4	0	18
Afgedane plannen 2018	28	2	2	2	4	0	18
Eindvoorraad 31 december 2018	7	0	0	0	2	0	5

- *) A = opvolging in een reeds gevestigd solitair kantoor
 B = vestiging van een solitair kantoor
 C = opvolging in een reeds gevestigd kantoor in associatief verband
 D = vestiging in associatief verband met een reeds gevestigd kantoor
 E = vestiging van een nieuw kantoor in associatief verband
 F = wijziging van de plaats van vestiging

4.4. Toelichting op de kengetallen 2018

- Het totaal aantal ingediende plannen in 2018 (26) is hoger dan het aantal ingediende plannen in 2017 (12). Hierbij dient wel te worden vermeld dat van het aantal ingediende plannen in 2018 18 plannen betrekking hadden op een wijziging van de vestigingsplaats vanwege reorganisatie waarbij vestigingen werden gesloten. In 2017 betrof dit voor reorganisatie 3 plannen. Met eliminatie van de ingediende plannen vanwege reorganisatie is het aantal ingediende plannen in 2018 iets lager dan in 2017.
- De verdeling over de diverse categorieën van het aantal ingediende ondernemingsplannen wijkt in 2018 in belangrijke mate af van 2017. Deze afwijking wordt eveneens veroorzaakt door het aantal ingediende plannen vanwege reorganisatie. Tevens kunnen door de relatief beperkte omvang van het aantal plannen gemakkelijker afwijkingen ontstaan tussen twee jaren. Onderstaand volgt de verdeling in 2018.

Het aantal plannen dat is ingediend voor een solitaire opvolging (categorie A) is 2, dit is een gelijk aantal als in 2017.

In 2018 zijn 2 plannen ingediend voor een vestiging van een nieuw solitair kantoor (categorie B; in 2017: 0).

Voor de categorie C, opvolging in associatief verband, zijn in 2018 geen plannen ingediend. In 2017 was sprake van 2 plannen.

Bij categorie D, uitbreiding in associatief verband, zijn in 2018 3 plannen ingediend, dit is een lager aantal dan in 2017 (5).

De indiening van het aantal plannen voor wijziging van de vestigingsplaats (categorie F) is enorm toegenomen: in 2018 werden voor deze categorie 21 plannen ingediend (2017: 3).

- In 2018 zijn 2 plannen ingediend voor categorie B (start solitair kantoor). Hoewel de marktomstandigheden niet gunstig zijn binnen de sector hebben 2 kandidaten de stap gezet en dit heeft geresulteerd in 2 verstrekte positieve adviezen. De Commissie benadrukt hiermee dat het nog steeds mogelijk is om een gerechtsdeurwaarderskantoor te starten. Gezien het soort plan en de hiermee gepaard gaande risico's vergt dit van de indiener enerzijds visie en een gedegen onderbouwing van de uitgangspunten en anderzijds van de Commissie een kritische maar wel "open mind" opstelling bij de beoordeling.
- In 2018 zijn 3 plannen ingediend voor categorie D. Hoewel formeel sprake is van een uitbreiding van het aantal gerechtsdeurwaarders was in het merendeel van deze categorie in materiële zin sprake van een lager risico omdat het hier vestigingsplaatsen betrof waar de opgevolgde gerechtsdeurwaarder reeds eerder was gedefungeerd dan wel vertrokken naar een andere organisatie (zonder medeneming van de dossiers).
- In 2018 zijn 21 plannen ingediend voor categorie F, wijzigen van vestigingsgemeente (2017: 3). Het relatieve en absoluut hoge aandeel van deze categorie wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door reorganisaties van de grotere landelijk opererende kantoren. Hierbij zijn/worden vestigingen gesloten en als gevolg hiervan zijn sommige gerechtsdeurwaarders genoodzaakt hun vestigingsplaats te wijzigen. In totaal hebben 18 van de 21 ingediende plannen betrekking op een verplaatsing vanwege een reorganisatie.
- Van de 28 in 2018 afgedane plannen is in 26 gevallen een positief advies uitgebracht, in 2 gevallen werd het ondernemingsplan door de indiener ingetrokken.

- In 2018 zijn geen negatieve adviezen uitgebracht. De Commissie brengt een negatief advies uit indien niet aan de formele benoemingsvereisten van artikel 5 lid onder b en c Gdw wordt voldaan, dan wel indien niet wordt voldaan aan artikel 6 lid 1 van deze wet (onvoldoende financiële middelen en/of onvoldoende kostendekkendheid). Op de vaststelling dat in 2018 geen negatieve adviezen zijn verstrekt kan de volgende toelichting worden gegeven.
Indien de Commissie voornemens is een negatief advies te verstrekken wordt de indiener in de gelegenheid gesteld zijn ondernemingsplan mondeling toe te lichten, eventuele onduidelijkheden te verklaren en eventueel het ondernemingsplan opnieuw in te dienen.
Van de mogelijkheid om een gesprek te hebben is in 2018 driemaal gebruik gemaakt. Deze gesprekken hebben in alle gevallen geleid tot een positief advies.
- Verder blijkt dat van de 28 afgehandelde plannen in 24 gevallen (86%) sprake was van een onvolledige indiening.
Daarnaast was in 15 gevallen (54%) sprake van een advies waarbij aanvullende vragen moesten worden gesteld van inhoudelijke aard.

Op de in eerste aanleg onvolledige, en/of inhoudelijk onvoldoende plannen kan de volgende toelichting worden gegeven.

Indien een plan onvolledig is wordt de indiener in staat gesteld het plan binnen 3 weken aan te vullen. De beoordeling van het plan vindt niet plaats voordat de aanvulling heeft plaatsgevonden. Als de beoordeling van een plan is gestart en blijkt dat het plan inhoudelijk onvoldoende is voor het afgeven van een advies wordt de indiener in de gelegenheid gesteld het plan aan te vullen binnen de beoordelingstermijn van 3 maanden. Uit de bovenvermelde cijfers blijkt dat zowel de onvolledige indiening als ook de inhoudelijke omissies in 2018 veelvuldig zijn voorgekomen.

De Commissie onderstreept met de hierboven beschreven werkwijze bij de beoordeling van plannen (mondelinge toelichting, beoordeling op volledigheid en inhoudelijke beoordeling) enerzijds haar preventieve functie om te voorkomen dat moeilijk realiseerbare plannen worden ingediend, maar biedt anderzijds ook aan de indieners ruimte om het plan afdoende te verduidelijken. Daarbij is een goede kwaliteit en inhoud van het plan een belangrijk ijkpunt en daarnaast hoopt de Commissie dat het beoordelingsproces de indiener kan helpen zijn/haar toekomstige taak als gerechtsdeurwaarder beter uit te kunnen voeren.

Ten einde de kwaliteit van indiening te verbeteren wordt permanent getoetst of de procedure en voorschriften indienen ondernemingsplan nog voldoet en wordt indien noodzakelijk aangepast (zie 4.1). De Commissie is permanent bezig het indienen van ondernemingsplannen te verbeteren en te vergemakkelijken.

- Van alle verstrekte adviezen in 2018 hebben 13 (46%) betrekking op een aanvraag voor benoeming tot gerechtsdeurwaarder in dienstbetrekking. In 2017 betrof dit 2 adviezen (33%). Afhankelijk van de soort indiening heeft de Commissie deze plannen ingedeeld in de categorieën C, D of F.
- Het aantal gerechtsdeurwaarders bedraagt ultimo 2018 305 (ultimo 2017: 322). Bij de categorieën A, C en F blijft het aantal gerechtsdeurwaarders gelijk. Het aantal positieve adviezen in de categorie B (start nieuw kantoor) en uitbreiding in associatief verband (categorie D) bedraagt in totaal 6. Gezien de daling van het aantal gerechtsdeurwaarders is in 23 gevallen sprake van ontslag waarbij het repertorium is samengevoegd met een bestaand repertorium.

Een overzicht van de door de Commissie verstrekte adviezen over de jaren 2013 tot en met 2018 geeft het volgende beeld:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Voorraad 1 januari	9	3	6	8	10	10
Ingediende plannen	26	12	12	32	20	17
	35	15	18	40	30	27
Af: ingetrokken plannen	2	0	0	1	0	0
Af: negatieve adviezen	0	0	0	0	3	1
Af: positieve adviezen	26	6	15	33	19	16
Afgedane plannen	28	6	15	34	22	17
Voorraad 31 december	7	9	3	6	8	10

De onderstaande tabel geeft een historisch overzicht van alle ingediende plannen bij de Commissie vanaf de start in 2001.

Jaar	Ingediende plannen
2001	13
2002	20
2003	25
2004	26
2005	37
2006	33
2007	25
2008	28
2009	25
2010	30
2011	45
2012	32
2013	17
2014	20
2015	32
2016	12
2017	12
2018	26
Totaal	458

De schommelingen in de conjunctuur en de invloed op de sector in de afgelopen jaren zijn te onderkennen in de tabel. Ten aanzien van de aantallen kan de volgende toelichting worden gegeven.

In het aantal ingediende plannen over 2011 hebben 7 plannen betrekking op één organisatie waarvoor in 2010 en 2009 negatieve adviezen zijn afgegeven.

Het relatief hoge aantal ingediende plannen in 2015 heeft betrekking op de reorganisatie van één gerechtsdeurwaarderskantoor (12 plannen). Zoals al aangegeven is ook in 2018 sprake van meerdere plannen op basis van reorganisaties (in totaal 18 aanleveringen van één of meerdere plannen afkomstig van 5 verschillende gerechtsdeurwaardersorganisaties).

Rekening houdend met de voormelde bijzonderheden is sprake van een dalende trend ten aanzien van het aantal ingediende ondernemingsplannen.

5. Terugblik en vooruitzichten

Economische situatie en ontwikkelingen in de gerechtsdeurwaardersbranche in 2018

2018 was wederom een moeizaam jaar binnen de gerechtsdeurwaardersbranche. De winstgevendheid van veel kantoren staat onder druk. Dit heeft in 2018 geleid tot een groter aantal ingediende ondernemingsplannen tot verplaatsing van de vestigingsplaats in het kader van reorganisaties. Uit de CBS cijfers 2018 over de gerechtsdeurwaarderskantoren is de omzet ten opzichte van 2017 in de branche met ruim 20% gedaald tot € 310.000.000.

De volgende factoren hebben een negatieve invloed gehad op het omzetsniveau en winstgevendheid in 2018 van de gerechtsdeurwaardersbranche:

- De verhoging van het griffierecht heeft ook in 2018 geleid tot een vermindering van ambtelijke zaken. Door de verhoging zijn opdrachtgevers minder geneigd hun dossier voor te leggen aan de rechter.
- De invoering van het Centraal Digitaal Beslagregister heeft geleid tot een verlaging van het aantal beslagen. Raadpleging van dit register heeft als gevolg dat eerder dan voorheen kan worden geconstateerd dat een beslaglegging niet zinvol is gelet op eerdere ten laste van de schuldenaar gelegde beslagen (hierbij rekening houdend met de beslagvrije voet).
- Er is steeds meer aandacht om vorderingen op schuldenaren te voorkomen dan wel om te voorkomen dat er uiteindelijk gerechtelijke stappen worden genomen om de vorderingen te innen. De grotere focus op het “voortraject” betekent dat er meer omzet kan worden gemaakt in de buitengerechtelijke fase (inclusief het incassotraject), echter deze omzet is niet alleen voorbehouden aan gerechtsdeurwaarders. Daarnaast heeft deze ontwikkeling een dempend effect op de omzet in de gerechtelijke- en executiefase.
- Een aantal onderdelen van het traject voor de digitalisering van de rechtspraak (het project Kwaliteit en Innovatie Rechtspraak / KEI) zijn in 2017 ingevoerd. Dit heeft tot een beperkte daling in 2018 geleid van het aantal door de gerechtsdeurwaarder betekende procesinleidingen voor de sector Civiel van de Rechtbank.
- Het aantal ambtshandelingen is in totaliteit in 2018 met 11% afgenomen tot 2.038.700.

Marktontwikkelingen

De inkoopmacht van grote opdrachtgevers in een krimpende markt heeft een dempend effect op de tarieven van de dienstverlening. Toepassing van specifieke contractafspraken door overheids- en andere marktpartijen hebben nog steeds een negatieve uitwerking op de winstgevendheid. Diverse kantoren zijn in sterke mate afhankelijk van overheidsopdrachten (CJIB) en repeat-players van gerechtelijke zaken. Het CJIB zal in 2019 met een nieuwe aanbesteding komen van nagenoeg al haar financiële vorderingen, hetgeen onrust in de branche teweeg brengt.

Griffierechten

Minister Dekker (voor Rechtsbescherming) wil de griffierechten voor kleinere vorderingen wijzigen. In civiele zaken in eerste aanleg zullen de tarieven voor vorderingen tussen de € 500 en € 5.000 straks lager uitvallen. Hiermee wil de minister tegemoet komen aan de bezwaren die sinds de verhoging van deze tarieven in 2011 worden geuit. De huidige tarieven zouden de toegang tot de rechter te veel belemmeren. De verwachting is dat de nieuwe griffierechten per medio 2019 ingevoerd zullen worden.

Vereenvoudiging Beslagvrije Voet

De Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (BVV) wordt naar verwachting niet eerder dan in 2021 ingevoerd, In de Kamerbrief van 13 februari 2019 over de voortgang implementatie Wet vereenvoudiging beslagvrije voet en Verbreding beslagregister, schrijft de staatssecretaris SZW dat - mits een aantal uitgangspunten en randvoorwaarden in acht wordt genomen - inwerkingtreding van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet per 1 januari 2021 voor alle partijen mogelijk is.

Met deze wet kan de vaststelling van de beslagvrije voet eenvoudiger plaatsvinden waardoor naar verwachting de hiervoor te maken kosten kunnen dalen.

Herijking Besluit tarieven ambtshandeling gerechtsdeurwaarder

Er is een Commissie Herijking tarieven ambtshandelingen gerechtsdeurwaarders ingesteld. Deze Commissie (Oskam) heeft tot taak te adviseren over aanpassingen binnen of van het huidige stelsel voor tarifiering van de ambtshandelingen van gerechtsdeurwaarders teneinde tot een toekomstbestendig stelsel te komen. Hierbij is wel duidelijk dat de kosten van ambtshandelingen niet uit publieke middelen zullen worden bekostigd. Het rapport van de commissie Oskam wordt medio 2019 verwacht.

Doorberekening kosten toezicht en tuchtrecht

Er is vanaf 1 januari 2018 sprake van doorberekening van de kosten toezicht en tuchtrecht. Deze doorberekening heeft een negatieve invloed op de winstgevendheid van de beroepsgroep.

Voorstel voor de Verordening Grenzen Tariefmodellen Gerechtsdeurwaarders

De KBvG heeft tot taak de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid, als bedoeld in artikel 57, eerste lid van de Gerechtsdeurwaarderswet. De beoogde verordening wordt eerst aan de Algemene Ledenvergadering van de KBvG voorgelegd voor advies.

De voorgestelde verordening stelt in het belang van het waarborgen van de kwaliteit van de ambtelijke dienstverlening, de onafhankelijke en onpartijdige positie van de gerechtsdeurwaarder en diens integriteit, gedragsregels voor gerechtsdeurwaarders bij het maken van financiële afspraken met opdrachtgevers. Daarmee wordt beoogd een einde te maken aan situaties waarin gerechtsdeurwaarders, onder druk van de onderlinge concurrentie, tot financiële afspraken komen waarin de kwaliteit van de ambtelijke dienstverlening en de goede beroepsuitoefening ondergeschikt raken aan de belangen van de opdrachtgever, ten nadele van de schuldenaar en in bepaalde gevallen zelfs met gevaar voor de continuïteit van de beroepsuitoefening door de individuele gerechtsdeurwaarder.

Bestuursregel solvabiliteit en liquiditeit

Op 1 januari 2016 is de KBvG bestuursregel solvabiliteit en liquiditeit in werking getreden. Deze bestuursregel behelst dat de gerechtsdeurwaarderskantoren een bepaald niveau aan eigen vermogen en liquiditeit dienen te hebben. Gezien de onder druk staande winstgevendheid binnen de branche voldoen niet alle gerechtsdeurwaarderskantoren in 2018 aan de voormelde bestuursregel. De voormelde bestuursregel verplicht de kantoren tot het maken van een herstelplan (ter toetsing aan de toezichthouder BFT) indien hieraan niet wordt voldaan. Voor zover sprake is van een ondernemingsplan van een kantoor dat niet voldoet aan de bestuursregel vormt het herstelplan en de realisatie hiervan een belangrijk uitgangspunt.

Noodzakelijke reorganisaties

Ook in 2018 zijn er kantoren gereorganiseerd door de veranderde marktomstandigheden. Hierbij is nog steeds een trend waarneembaar dat vestigingen worden gesloten met als doel de overhead kosten drastisch te verlagen.

Ook voor het jaar 2019 wordt verwacht dat er sprake zal zijn van diverse aanpassingen/reorganisaties om de winstgevendheid te verbeteren/ in stand te houden.

Programma Kwaliteit en Innovatie (KEI)

Het project KEI is voor de civiele rechtspraak niet succesvol gebleken en is inmiddels door het Ministerie van Justitie en Veiligheid beëindigd en heeft geleid tot het thans bij de Tweede Kamer in behandeling zijnde wetsvoorstel 35 175 Wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering tot intrekking van de verplichting om elektronisch te procederen bij de rechtbanken Gelderland en Midden-Nederland en tot verruiming van de mogelijkheden van de mondelinge behandeling in het civiele procesrecht. Besparingen door digitalisering van de rechtspraak en de elektronische uitwisseling met gerechtsdeurwaarderskantoren zullen daardoor niet op korte termijn gerealiseerd worden, terwijl de gerechtsdeurwaardersbranche met de gemaakte kosten ten aanzien van automatisering, opleiding en procesaanpassingen blijft zitten.

Voorstel voor de Verordening Deelneming in Gerechtsdeurwaarderskantoren

Het voorstel is aangenomen in de ledenraad van de KBvG en vervangt de vigerende verordening Onafhankelijkheid van de Gerechtsdeurwaarder en is ter vaststelling aan de Minister van Justitie en Veiligheid aangeboden. De verordening heeft tot doel de participatie c.q. deelneming door derden in gerechtsdeurwaarderskantoren te regelen. In verband met de bijzondere positie van de gerechtsdeurwaarder stelt de voorgestelde verordening grenzen aan de zeggenschap en invloed van eventuele derde-participanten die zij kunnen hebben in een gerechtsdeurwaarders-onderneming.

Deze participanten, die geen gerechtsdeurwaarder zijn, mogen op geen enkele wijze een doorslaggevende invloed hebben in het bestuur of in vergaderingen van aandeelhouders, leden of vennoten. Tevens mogen zij niet betrokken zijn bij opdrachten aan het kantoor of anderszins werkzaamheden verrichten of diensten aanbieden op een wijze die aan de gerechtsdeurwaarder niet zou zijn toegestaan of schade kunnen toebrengen aan de eer en het aanzien van het ambt. Voorop staat steeds dat de gerechtsdeurwaarder zijn beroep in onafhankelijkheid uitoefent ten dienste van het algemeen belang.

Naar het oordeel van de Commissie mag de onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder niet worden aangetast.

De gerechtsdeurwaardersbranche is in beweging door de gewijzigde marktomstandigheden, wet- en regelgeving en aanbestedingen. Gezien de voormelde ontwikkelingen in 2018 zijn de economische vooruitzichten voor het jaar 2019 voor de gerechtsdeurwaarderskantoren als negatief in te schatten, terwijl een klein positief effect valt te verwachten van de komende aanpassing van de griffierechten. De wijziging van de ambtelijke tarieven zal vermoedelijk niet meer in 2019 plaatsvinden.

De Commissie houdt, ook in de huidige onzekere economische tijden, vast aan een minimaal niveau van kostendekkendheid na drie jaar. De Commissie wijst er hierbij op dat dit niveau de afgelopen jaren nog nooit is aangepast aan de inflatie.

Gezien de economische vooruitzichten verwacht de Commissie een beperkt aantal plannen te behandelen in 2019.

Namens de Commissie,

Prof. dr. H.P.A.J. Langendijk
(voorzitter)